

Nr 63

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor; given Stockholms slott den 10 mars 1972.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att tiokronorsmynt — vilka är avsedda som minnes- och jubileumsmynt — skall tillverkas med en viss minsta silverhalt och silvermängd.

Förslag till

Lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor

Härigenom förordnas som följer.

1 § Mynt med ett namnvärde av tio kronor skall tillverkas av en legering som innehåller minst 83 hundradelar silver. 100 mynt skall innehålla minst 1 500 gram silver.

2 § Om sammansättningen av mynten i övrigt samt om deras vikt och utförande förordnar Konungen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 10 mars 1972.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, NILSSON, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *tillverkning av silvermynt på tio kronor* och anför.

Lagen (1970: 1028) om rikets mynt, som trädde i kraft den 1 januari 1972, innehåller bl. a. bemyndigande för Kungl. Maj:t att ensam låta tillverka och utge mynt som skall vara lagligt betalningsmedel. Enligt lagen skall mynt finnas i valörer om fem kronor, en krona, femtio öre, tjugofem öre, tio öre och fem öre. Dessutom får mynt med ett namnvärde av tio kronor finnas. Valören är, som framgår av förarbetena (prop. 1970: 190 s. 42, BaU 1970: 79, rskr 1970: 473), avsedd som minnes- och jubileumsmynt och kan tillverkas av en legering av silver.

Enligt 79 § regeringsformen får inte "någon förändring i rikets mynt till skrot eller korn, det vare sig till förhöjning eller avslag, äga rum utan riksdagens bifall; Konungens rättighet att låta slå mynt dock oförkränt". I detta sammanhang betecknar skrot myntets bruttovikt och korn dess nettovikt i ädel metall. Bestämmelsen om Konungens rätt att slå mynt innebär att Kungl. Maj:t ensam får bestämma myntens utseende och prägel. Enligt myntlagen förordnar Kungl. Maj:t om sammansättning, vikt och utförande av mynt, i vilka silver eller guld inte ingår. Bemyndigande att bestämma om sammansättning och vikt beträffande silver- eller guldmynt har inte lämnats Kungl. Maj:t.

I skrivelse den 18 januari 1972 har mynt- och justeringsverket föreslagit att mynt med ett namnvärde av tio kronor skall tillverkas i silver. För att myntet skall få ett varaktigt attraktivt utseende anser verket att det bör framställas av en legering med hög silverhalt. Myntet bör med hänsyn härtill bestå till 83 % av silver och till 17 % av koppar. Vikten bör anges på så sätt att 100 mynt skall innehålla minst 1 500 gram silver. Enligt verkets uppfattning bör tiokronorsmynt framställas inte bara som jubileumsmynt utan i begränsad omfattning också som gåvomynt och för samlarändamål.

Tillverkning av mynt av legering av silver förekommer inte sedan år 1968, bortsett från en begränsad tillverkning år 1971 av femkronorsmynt. Som jag nyss anförde har dock vid tillkomsten av den nya myntlagen förutsatts att minnes- och jubileumsmynt av legering av silver och

valören tio kronor skall få finnas. Liksom mynt- och justeringsverket anser jag det motiverat att ett tiokronorsmynt skall kunna framställas för minnes-, jubileums- och gåvoändamål. Anledning kan bl. a. finnas att hugfästa minnet av en viss händelse eller epok eller i övrigt ge särskilt uttryck åt viss tilldragelse. Det bör därvid finnas möjlighet för Kungl. Maj:t att med stöd av redan givet bemyndigande utan tidsutdräkt förordna att sådant mynt framställs. Jag förordar därför att i särskild lag anges att tiokronorsmynt skall tillverkas med viss minsta silverhalt och silvermängd. Enligt lagen (1971: 1082) om handel med ädelmetallarbeten skall silverarbete ha en medelhalt av minst 830 tusendelar fint silver. Motsvarande bestämmelser om silverhalten bör gälla för tiokronorsmynten. Vidare bör minsta kvantiteten silver i mynten fastställas till i genomsnitt 15 gram per mynt. Med detta silverinnehåll får varje mynt en totalvikt på omkring 18 gram, vilket kan vara lämpligt med tanke på möjligheterna att ge myntet en konstnärlig utformning.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *lag om tillverkning av silvermynt på tio kronor*.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten